

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 9Pc/23/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418205669
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Taťána Poláková
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2020:1418205669.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV sudkyňou JUDr. Taťanou Polákovou v právnej veci navrhovateľa ako oprávneného z vyživovacej povinnosti: E., Bratislava, zastúpený JUDr. Andrea Pristašová, advokátka, Vazovova 9/B, Bratislava, proti odporcovi ako povinnému z vyživovacej povinnosti: A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XX, S., o zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 230 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci, počínajúc dňom 18.12.2018, splatné vždy do 15. dňa v mesiaci, k rukám navrhovateľa.

II. Vo zvyšku sa návrh zamietá.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

IV. Dlžné výživné za obdobie od 18.12.2018 do 31.10.2020 vo výške 1809 eur je odporca povinný zaplatiť navrhovateľovi do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203 výrok I. v časti určenia výživného na výživu navrhovateľa.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným tunajšiemu súdu 18.12.2018 domáhala zaviazat' odporcu prispievať na jej výživu sumou 250 eur mesačne.

Návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/72/2014-203 zo dňa 27.04.2015 bol odporca zaviazaný prispievať na výživu navrhovateľa sumou 150 eur mesačne. Dlžné výživné vo výške 1780 eur mu súd povolil splácať v splátkach po 80 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. Navrhovateľ v návrhu uviedol, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane. Je študentom 2. ročníka Lekárskej fakulty Univerzity E. v Bratislave. Odporca oňho ako o syna záujem nemá. Starostlivosť oňho celých 22 rokov zabezpečovala a zabezpečuje len jeho mama a jej rodina (stará mama, strýko). Suma 150 eur je spôsobilá zabezpečiť a pokryť len polovicu jeho nevyhnutných výdavkov (bývanie, potraviny, hygiena, zdravotnícke pomôcky nehradené z verejného zdravotného poistenia - potreba okuliarov pre pomerne silnú krátkozrakosť). Svoje mesačné výdavky vyčíslil sumou 511,46 eur (bývanie 116,77 eur, potraviny 137,43 eur, zdravotnícke potreby 36,51 eur, ošatenie, obuv 42,05 eur, príprava na povolanie 178,70 eur: z toho doprava do školy 13,45 eur, študijný materiál 40,66 eur, študijná elektronika 98,76 eur, telefonovanie 15 eur, internet 10,83 eur. Uviedol, že čistý príjem matky z činnosti osobného asistenta v roku 2017 bol za roku 748 eur, v roku 2018 to bol za celý rok 1.834,24 eur/152,85 eur na mesiac, a tiež jeho matke je vyplácaná štátna sociálne dávka do dovŕšenia 25. roku veku nezaopatreného dieťaťa v

sume 23,68 eur mesačne. Ďalej poukazoval na to, že odporca je vo veku 60 rokov (v produktívnom veku do 62 rokov a 8 mesiacov s dátumom dovŕšenia dôchodkového veku dňa 29.04.2021), fyzicky zdatný, s praxou v odbore, ako i s trvalým bydliskom v hlavnom mieste Vysokých Tatier, teda regiónu s najvyššími možnosťami uplatnenia sa v jeho odbore. Napokon navrhovateľ v návrhu uviedol, že žiada u odporcu zohľadniť i výšku nepriznaných tringeltov, minimálne vo výške mesačného príjmu, keď je vo všeobecnosti známe, že tringelty predstavujú výrazné prilepšenie ku mzde čašníkov poberajúcich minimálnu mzdu.

2. Podaním zo dňa 03.07.2019 navrhovateľ uviedol, že navrhovateľ prehodnotil svoje mesačné výdavky a dospel k záveru, že predstavujú sumu 732 eur mesačne, keď tieto predstavujú aj náklady na voľnočasové a športové aktivity, liečebné a rekondičné pobyty i náklady na mobilné zariadenie. Tiež poukazoval na skutočnosť, že mu bola diagnostikovaná histamínová intolerancia, kedy je nutné dodržiavať prísnu a finančne náročnú diétu. Tiež má alergiu, musí užívať predpísané liečivá, bola mu odporučená alergénová imunoterapia, ktorá liečba je zdĺhavá a len sčasti preplácaná zdravotnou poisťovňou. Tiež má zvýšené výdavky v súvislosti s korekciou krátkozrakosti a na dentálnu starostlivosť (fixný zubný aparát). Taktiež sa zvýšili náklady na študijné materiály. Naďalej trvá zaviazat' odporcu prispievať na jeho výživu sumou 250 eur mesačne.

3. Odporca v písomnom vyjadrení doručenom súdu 12.09.2019 uviedol, že má zdravotné problémy, ktoré mu nedovolili dostaviť sa na pojednávanie. Uviedol, že na Okresnom súde v Poprade sa vedie konanie o jeho návrhu na zníženie výživného na navrhovateľa. Tiež tunajší súd oboznamuje s tým, že chce požiadať Sociálnu poisťovňu o začatie konania o priznaní mu predčasného starobného dôchodku. Okrem zdravotných problémov mal aj exekúciu - návrh podaný synom A., na zaplatenie dlhu na výživnom si musel čerpať pôžičku a má ešte jednu pôžičku, ktorú si čerpal na prerobenie bytu pre jeho mamu.

4. Odporca v písomnom podaní zo dňa 15.10.2019 súdu oznámil, že K. XX.XX.XXXX, u požiadal predčasný starobný dôchodok, ktorý bude vo výške cca 300 eur.

5. Dňa 07.01.2020 bol tunajšiemu súdu doručené podanie navrhovateľa, ktorým rozširuje návrh a navrhuje zaviazat' odporcu prispievať na jeho výživu sumou 300 eur mesačne s odôvodnením zvýšených nákladov na štúdium v školskom roku 2019/2020 s účinnosťou od podania návrhu na začatie konania.

6. Uznesením zo dňa 20.01.2020, č.k. 9Pc23/2018- 181, súd zmenu návrhu pripustil.

7. Dňa 13.05.2020 odporca súdu zaslal Rozhodnutie XX.XX.XXXX, nej poisťovne zo dňa 06.03.2020, podľa ktorého bol odporcovi od 1. marca 2020 priznaný predčasný starobný dôchodok v sume 456 eur mesačne.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 27.09.2016, č.k. 11CoP/439/2015-281, potvrdením o návšteve školy zo dňa 05.09.2018 a 04.09.2019, rozhodnutím XX.XX.XXXX zo dňa 25.10.2017 a 05.08.2018, mzdovými listami odporcu, Daňovým priznaním matky navrhovateľa, lekáorskými správami, rozhodnutím XX.XX.XXXX, nej poisťovne zo dňa 06.03.2020, rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.05.2020, č.k. 21CoP/162/2019-336, dohodou o skončení pracovnej činnosti zo dňa 30.09.2020, ako aj ostatným obsahom spisu a zistil tento skutkový stav:

9. Navrhovateľ je synom odporcu. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203 bol otec zaviazaný prispievať na výživu plnoletého E.a X. Navrhovateľého, nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150 eur mesačne, počínajúc dňom 17.03.2014. Zročné výživné za obdobie od 17.03.2014 do 27.04.2015 vo výške 1780 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 80 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej splátky. Súd otcovi do zročného výživného započítal sumu 320 eur. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 27.09.2016, č.k. 11CoP/439/2015-281 rozsudok súdu prvej inštancie o zročnom výživnom zmenil tak, že zročné výživné za obdobie od 17.03.2014 do 30.09.2016 vo výške 3.662,85 eur je otec povinný zaplatiť k rukám E.a X. Navrhovateľého do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Navrhovateľ je v akademickom roku 2018/2019 študentom 2. ročníka F. fakulty V. E. v C..

10. Navrhovateľ vo výpovedi uviedol, že odporca ich s mamou opustil, keď mal 7 rokov. Fakticky odvtedy pre odporcu neexistuje. Jeho výživu zabezpečoval sumou 200 Sk mesačne. Až neskôr bolo výživné zvýšené. Uviedol, že hoci odporca súdu predložil viaceré lekárske správy, zo žiadnej z nich nevyplýva tvrdenie odporcu, že má údajné problémy s kolenom. V nich sa naopak uvádzajú problémy s rukou, tzv. karpálny tunel. Pľúcne ochorenie, akým trpí odporca postihuje prevažne fajčiarov.

11. Odporca vypovedal, že nie je schopný a nemá možnosť na výživu syna E.a prispievať sumou 300 eur mesačne. Má obrovský problém na jeho výživu prispievať aj sumou 150 eur mesačne. Nie však preto, že by nechcel, ale na to proste nemá peniaze. Uviedol, že fakticky nič nemá. Celý život robil čašníka. Býva v byte svojej bývalej manželky, jeho matka tiež žije v Poprade. Pomáha mu aj ona. Musel ísť do predčasného dôchodku, pretože má vážne zdravotné problémy s kolenom. Už 5-6 mesiacov pred priznaním predčasného starobného dôchodku nepracoval ako čašník, ale vykonával prácu nočného vrátnika, práve kvôli problémom s kolenom. Ďalej má zdravotné problémy s pľúcami, tiež s chrbticou. Je na predčasnom starobnom dôchodku, popri tom nevykonáva žiadnu ďalšiu aktivitu. Je na penzii, a hotovo. Z dôchodku zaplatí navrhovateľovi výživné 150 eur, bývalej manželke zaplatí za byt 150 eur, 35 eur zaplatí za elektrinu v byte, 35 eur za telefóny a nezostane mu nič. Musel rodinu požiadať o dve pôžičky. Na pracovnej pozícii nočného vrátnika mal mesačný príjem cca 550 eur netto. Aj práca nočného vrátnika bola preňho tak náročná, že musel odísť do predčasného dôchodku. Občas ako čašník obsluhoval na študentskom plese a pod.

12. Podaním zo dňa 23.06.2020 odporca vyčíslil svoje mesačné výdavky tak, že na výživu navrhovateľa prispieva sumou 150 eur mesačne, na byt 1502 eur mesačne, na telefón 20 eur mesačne, na káblovú televíziu 10 eur mesačne, SIPO 40 eur mesačne, pôžička na exekúciu 50 eur mesačne.

13. V podaní zo dňa 23.06.2020 odporca uviedol, že o syna sa staral a vychovával ho do jeho 12 rokov. Vyslovil v ňom otázky, prečo syn nechodí na brigády, prečo je na sociálnej podpore, ako ho to matka vychovala, keď čerpá sociálne dávky. Je treba pracovať!

14. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 30.06.2020 uviedol, že pripojenými lekáorskými správami preukazuje, že zdravotné problémy jeho matky sú vážne a zakladajú dôvod a možnosť zabezpečovať len aktuálny príjem. Ďalej uviedol, že podľa lekáorských správ, ktoré odporca súdu predložil jeho zdravotný stav nie je vážny. Zavádza súd a snaží sa vytvoriť dojem, že jeho svojvoľný odchod do predčasného dôchodku je opodstatnený, a že ho v budúcnosti čaká viacero operačných zákrokov. Súdu však nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorý by preukazoval jeho vážny zdravotný stav s kolenom, rukami, lakťom a ich operáciou. Poukazoval na zákon o sociálnom poistení, podľa ktorého XX.XX.XXXX, na XX.XX.XXXX, a prizná žiadateľovi o predčasný starobný dôchodok bez ohľadu na zdravotný stav žiadateľa (§ 67 zákona č. 461/2003 Z.z.). Odchod odporcu do predčasného starobného dôchodku je len ďalším pokusom vyhnúť sa plateniu výživného a ponechať celú starostlivosť na mamu. Z dôkazov založených v spise je zrejmé, že príjmy odporcu prevyšovali jeho príjem priznaný predčasným starobným dôchodkom.

15. Z listinných dôkazov súd zistil:

15.1 Okresný súd Bratislava IV rozsudkom zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203 bol otec zaviazaný prispievať na výživu plnoletého E.a X. Navrhovateľého, nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150 eur mesačne, počínajúc dňom 17.03.2014. Zročné výživné za obdobie od 17.03.2014 do 27.04.2015 vo výške 1780 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 80 eur mesačne spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok, nezaplatením čo i len jednej splátky. Súd otcovi do zročného výživného započítal sumu 320 eur.

15.2 Krajský súd Bratislava rozsudkom zo dňa 27.09.2016, č.k. 11CoP/439/2015-281 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zročnom výživnom zmenil tak, že zročné výživné za obdobie od 17.03.2014 do 30.09.2016 v sume 3.662,85 eur je otec povinný zaplatiť k rukám E.a X. Navrhovateľého do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

15.3 Z potvrdenia zo dňa 05.09.2018 súd zistil, že navrhovateľ je študentom 2. ročníka F. fakulty V. E. v Bratislave.

15.4 Z rozhodnutie lekárskej fakulty XX.XX.XXXX v Bratislave zo dňa 05.10.2018 súd zistil, že navrhovateľovi bolo priznané sociálne štipendium v mesačnej výške 195 eur od 01.09.2018 do 30.06.2019.

15.5 Z ročného mzdového listu na rok 2018 súd zistil, že priemerná čistá mzda odporcu v uvedenom roku bola 535,37 eur/mesiac.

15.6 Z ročného mzdového listu na rok 2019 súd zistil, že priemerná čistá mzda odporcu za 4 mesiace uvedeného roku bola 570,77 eur.

15.7 Z odporcom predložených lekárskejších správ súd zistil, že je sledovaný v pneumologickej ambulancii, endokrinologickej ambulancii, ortopedickej ambulancii pre problémy s kolenom a rukou - karpálny tunel, ďalej predložil lekársku správu z urologickej ambulancie,

15.8Z rozhodnutieXX.XX.XXXX,nej poisťovne zo dňa 06.03.2020, č. 580 829 6428 0 súd zistil, že odporcovi bol priznaný od 01.03.2020 predčasný starobný dôchodok v sume 456,60 eur.

15.9Z daňového priznania za rok 2019 súd zistil, že mesačný príjem matky navrhovateľa bol 221,82 eur.

15.10 Z dohody o skončení pracovnej činnosti súd zistil, že dňa 30.09.2020 bol skončený pracovný vzťah medzi spoločnosťou M. s.r.o. so sídlom H. F., IČO: XXXXXXXX a odporcom, uzavretý medzi účastníkmi dňa 01.07.2020. Pracovná činnosť podľa § 228a ods. 3 ZP skončila na základe vzájomnej dohody.

15.11 Z rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28.05.2020, č.k. 21CoP/162/2019-336 súd zistil, že navrhovateľ sa na Okresnom súde v Poprade návrhom na začatie konania domáhal zníženia výživného na syna E.a zo sumy 150 eur mesačne na sumu 30 eur mesačne, počnúc dňom 30.08.2017 do budúca. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie návrh navrhovateľa zamietol. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. Krajský súd v Prešove vyššie uvedeným rozsudkom rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

16. Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine , plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia spolu žijú, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

19. Podľa § 62 ods. 5 zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný ich preukázať súdu, predložiť doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

21. Podľa § 75 ods.1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

23. Uvedené ustanovenia zákona o rodine upravujú vznik a dobu plnenia vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom, ako aj základ pre určenie výšky, resp. rozsahu, ako jednej zo zložiek rodičovskej zodpovednosti upravenej v ust. § 28 ods. 1 písm. a) zákona o rodine.

24. V zmysle vyššie uvedených zákonných kritérií, základom pre hodnotenie schopností a možností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči deťom, je jednak zistenie ich skutočných príjmov, ale aj podkladov, odôvodňujúcich záver, že tento dosahovaný príjem zodpovedá ich telesným a duševným schopnostiam, skúsenostiam v plnení pracovných povinností, ako aj miestnym možnostiam ich uplatnenia, resp. zistenie ich celkových majetkových pomerov.

25. Rovnako z nich vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom, je obmedzené na obdobie, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Pre posúdenie tejto schopnosti sú v každom konkrétnom prípade rozhodujúce rôzne faktory na strane dieťaťa, ako jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa, schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy, potreby, majetkové pomery a v neposlednom rade aj existencia reálnej možnosti dieťaťa zamestnať sa vo vyštudovanom, resp. zvolenom odbore. Všeobecne možno konštatovať, že dieťa je schopné samo sa živiť vtedy, ak je schopné samostatne uspokojovať svoje potreby.

26. Zákon o rodine uprednostňuje v danom prípade záujem oprávneného tak, že aj v prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká.

27. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti v konkrétnom prípade, má potom súd vychádzať jednak zo všeobecných hľadísk, to znamená zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa - rozsah ktorých je rôzny vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav, spôsob prípravy na budúce povolanie, nadanie, záujmy a podobne, a jednak musí vychádzať zároveň aj z objektívnych schopností, možností a majetkových pomerov rodičov dieťaťa plniť si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť.

28. Medzi týmito dvomi kritériami, to znamená, medzi odôvodnenými potrebami dieťaťa a schopnosťami a možnosťami rodičov, platí zásada priamej úmernosti, ktorá je plne v súlade s normatívnou zásadou, že dieťa má právo žiť na takej úrovni, na akej žijú jeho rodičia, čo znamená, že čím je vyššia životná úroveň rodičov, tým je odôvodnené rozsiahlejšie uspokojenie potrieb u dieťaťa, resp. že odôvodnenými potrebami dieťaťa sú v takom prípade i také potreby, ktoré nie sú celkom bežné, ale na druhej strane sú zároveň pre vývoj dieťaťa prospešné.

29. Rovnako je však potrebné prihliadať aj na majetkové pomery plnoletého dieťaťa, ktoré je nevyhnutné zohľadňovať pri stanovení miery vyživovacej povinnosti rodičov k nemu, a to vzhľadom na aplikáciu ust. § 75 ods. 2 (výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi), § 43 ods.2 zákona o rodine (dieťa je povinné prispievať na úhrady potrieb rodiny podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov).

30. Ako bolo uvedené, na strane oprávneného dieťaťa platí zásada zakotvená v ust. § 62 ods. 2, veta druhá zákona o rodine, v zmysle ktorej deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, to znamená, že ich životná úroveň má byť približne rovnaká. Na druhej strane pokiaľ je životná úroveň rodičov nízka a nemajú možnosť ju zvyšovať, je nevyhnutné obmedziť nároky dieťaťa, prispôsobiť ich takejto životnej úrovni. Rovnako prípadná rozdielnosť životnej úrovne oboch rodičov sa premieta do výšky vyživovacej povinnosti toho z nich, s ktorým dieťa nežije v spoločnej domácnosti.

31. Podľa § 67 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, poistenec má nárok na predčasný starobný dôchodok, ak ku dňu, od ktorého žiada o jeho priznanie,
a) bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov,
b) chýbajú mu najviac dva roky do dovŕšenia dôchodkového veku a
c) suma predčasného starobného dôchodku je vyššia ako 1,2-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu podľa osobitného predpisu.

32. Vyhodnotením vykonaných dôkazov súd dospel k nasledovným záverom:

33. Predmetom posúdenia bol nárok navrhovateľky zaviazat' odporcu prispievať na jej výživu sumou 300 eur mesačne odo dňa podania návrhu, t.j. od 18.12.2018 do budúcnosti.

34. Súd vo veci vykonal potrebné dokazovanie, vec právne posúdil a vyvodil z nej právny záver. Súd zistil skutočnosti potrebné pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľa na zvýšenie výživného zo strany odporcu z hľadiska súčasných odôvodnených potrieb navrhovateľa v čase podania návrhu, ako aj z hľadiska schopnosti a možnosti odporcu a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov porovnal so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na navrhovateľa v čase predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom.

35. Hmotnoprávnou podmienkou zmeny vyživovacej povinnosti je zmena pomerov (§ 78 ods. 1 Zák. o rodine). Súd mal preukázanú zmenu pomerov na strane navrhovateľa, keď v čase predchádzajúcej úpravy výživného bol študentom 3. ročníka gymnázia. V súčasnosti je študentom 3. ročníka V.a s tým súvisiacimi zvýšenými výdavkami odôvodňujúcimi zvýšenie výživného.

36. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť odporcu zo sumy 150 eur mesačne na sumu 230 eur mesačne s prihliadnutím na zmenu pomerov na strane navrhovateľa, príjmy oboch rodičov a schopnosti a možnosti odporcu. Tu je potrebné zdôrazniť, že pod odôvodnenými potrebami dieťaťa treba rozumieť zabezpečenie všetkých potrieb týkajúcich sa bývania, stravovania, zdravotnej starostlivosti, školských a mimoškolských aktivít, ako aj mimoriadnych výdavkov. Uvedenú sumu je možné vyčísliť len orientačne, avšak nesporne sa náklady navrhovateľa od poslednej úpravy výživného zvýšili. Súd dáva do pozornosti odporcu, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom ktoré nie sú schopné samé sa živiť, je ich zákonnou povinnosťou, z čoho vyplýva, že rodičia sú povinní zabezpečiť si príjem a vynakladať maximálnu snahu o zvýšenie životnej úrovne nielen svojej, ale aj svojim deťom. Odporca si musí byť vedomý plnenia svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi a má si zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby bol schopný realizovať príspevok na syna titulom výživného v rozsahu zodpovedajúcom veku a potrebám navrhovateľa. Navrhovateľ riadne vyčísliť svoje mesačné výdavky. Podľa názoru súdu všetky zodpovedajú jeho veku a odôvodneným potrebám. Nie sú nadmerné, ani neprimerané a korešpondujú so súčasným charakterom doby a hlavne nárokmi, ktoré prináša štúdium na vysokej škole. Do nákladov navrhovateľa prislúcha aj podiel nákladov na bývanie. Rovnako výdavky na štúdiijné potreby navrhovateľ odôvodnil, podľa názoru súdu tieto tiež reflektujú potreby navrhovateľa v tomto smere. Na tomto mieste tiež nemožno neuviesť, že odporca sa s navrhovateľom vôbec nestretáva, nad rámec súdom určeného výživného 150 eur mesačne, mu neprispieva navyše ničím. Náklady matky navrhovateľa sa tým logicky navyšujú so zabezpečením všetkého potrebného, fakticky celá, všetka starostlivosť o navrhovateľa spočíva len na jeho matke. Pri posudzovaní pomerov na strane odporcu súd uvádza, že pomery na strane odporcu od poslednej úpravy výživného tiež zmenili, keď prestal pracovať ako čašník, ktorú prácu vykonával celý život. Jeho čistý priemerný mesačný príjem za rok 2018 bol 535,37 eur. Za 4 mesiace roku 2019 to bol 570,77 eur. Nemožno tiež neuviesť a neprihliadnuť aj na vo všeobecnosti známe prepitné. Zhruba od konca roku 2019, ako navrhovateľ uviedol, bol na pracovnej pozícii nočného strážnika s príjmom 550 eur mesačne a od 1. marca 2020 mu bol priznaný predčasný starobný dôchodok vo výške 456,60 eur mesačne. Ako bolo vyššie uvedené, pomery odporcu sa od poslednej úpravy výživného zmenili. Došlo k čiastočnému zníženiu jeho príjmu, keďže v čase poslednej úpravy vykonával prácu čašníka s príjmom cca 550 eur mesačne + prepitné. Súd nezohľadnil zníženie príjmu odporcu v dôsledku jeho odchodu do predčasného starobného dôchodku vo výške 456,60 eur mesačne. Skutočnosť, že odporca sa rozhodol odísť do predčasného starobného dôchodku bolo jeho slobodné rozhodnutie. V tejto súvislosti však nemožno neuviesť, že súd zopakuje, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom ktoré nie sú schopné samé sa živiť, je ich zákonnou povinnosťou, z čoho vyplýva, že rodičia sú povinní zabezpečiť si príjem a vynakladať maximálnu snahu o zabezpečenie prostriedkov potrebných na výživu svojich detí. Odporca si musí byť vedomý plnenia svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi a má si zabezpečiť svoje záležitosti tak, aby bol schopný realizovať príspevok na syna titulom výživného v rozsahu zodpovedajúcom veku a jeho potrebám. Odporca súdu predložil množstvo lekárskeho správ v snahe preukázať svoj nie dobrý zdravotný stav. Súd závery týchto správ vyhodnotil tak, že nedošlo k zmene zdravotného stavu odporcu v takom rozsahu, že to zmenilo jeho možnosti prispievať na výživu syna primeraným výživným. Z daných dôkazov nevyplýva ani znížená miera pracovnej schopnosti odporcu. Potencionálne liečebné zákroky sú očakávané v budúcnosti. Nedá sa predpokladať čas ich realizácie, doba liečenia a miera zníženia schopnosti a možnosti odporcu tak, aby bolo možné prijať záver o podstatnej a trvalej zmene pomerov rozhodných pre rozhodnutie súdu o výživnom. Odporca nepreukázal, že jeho zdravotný stav mu nedovoľoval vykonávať svoju prácu a

najmä, že ani inú prácu, v dôsledku čoho sa rozhodol využiť inštitút predčasného dôchodku (znalecký posudok, event. iným spôsobom). Je nepochybne rozdiel, vykonávať prácu čašníka s príjmom, aký odporca poberal + prepitné, vykonávať túto prácu aj na rôznych príležitostných akciách, ako odporca uviedol, a teda dokopy mať príjem z pracovnej činnosti, navyše v regióne XXX,XX, a je rozdiel mať predčasný starobný dôchodok vo výške 456,60 eur. Odchod odporcu do predčasného dôchodku v priebehu konania o zvýšenie výživného a v čase, kedy syn študuje na vysokej škole a potrebuje aspoň jeho finančnú podporu, súd nemohol vnímať a hodnotiť inak, ako zarážajúci. Odporca podal na Okresný súd Poprad návrh na zníženie výživného. Okresný súd Poprad 12.06.2019 jeho návrh zamietol. Krajský súd Prešov rozsudok súdu prvej inštancie 28.05.2020 potvrdil. Odporca 21.01.2020 požiadal K. XX.XX.XXXX,u o spísanie žiadosti o predčasný starobný dôchodok. Podľa názoru súdu, odporca súc si vedomý svojej vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi, za predpokladu, že mu zdravotný stav nedovoľoval vykonávať prácu čašníka, mal možnosť byť preradený na inú prácu, alebo si nájsť iné vhodné zamestnanie, kde by nepochybne dosahoval vyšší príjem, ako predčasný starobný dôchodok vo výške 456,60 eur mesačne, aby si vyživovaciu povinnosť voči synovi mohol riadne plniť. Rovnako súd prihliadol na skutočnosť, že navrhovateľ je jediný dieťa odporcu. Odporca nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Nepravdivou sa ukázala byť výpoveď odporcu na pojednávaní konanom dňa 22.06.2020, kedy na otázku právnej zástupkyne navrhovateľa, či popri poberaní predčasného dôchodku vykonáva aj nejakú pracovnú aktivitu, uviedol, že je na penzii a hotovo. Na pojednávaní konanom dňa 22.10.2020 pritom sám predložil súdu Skončenie dohody o pracovnej činnosti zo dňa 30.09.2020, z ktorej súd zistil, že uzavretie pracovného pomeru medzi ním a spoločnosťou XX.XX.XXXX, s.r.o. na dobu od 01.07.2020 do 30.09.2020. Nemožno teda vylúčiť, že príjem na „dohodu“ mal aj v inom, ako listinným dôkazom preukázanom období. Teda, nie je pravdivé tvrdenie odporcu, že jeho jediný príjem je len predčasný starobný dôchodok. Opätovne, pri prihliadnutí aj na prepitné, mesačný príjem odporcu nie je len 456,60 eur, ale príjem podstatne vyšší, keď k predčasnému starobnému dôchodku je dôvodné pripočítať minimálne sumu 200 eur mesačne. Súd nemohol prihliadnuť na skutočnosť, že odporca splácal navrhovateľovi výživné exekučne, za ktorým účelom si údajne čerpal úver. Skutočnosť, že odporca má dlh na výživnom nemožno zohľadňovať v tomto konaní. Mal si svoje záležitosti zariadiť tak, aby súdom určené výživné sumu 150 eur riadne a včas platil. Nemožno prihliadnuť ani na skutočnosť, že odporca údajne spláca ešte ďalší úver, keď výživné má prednosť pred inými výdavkami rodiča. Nemožno akceptovať ani argumenty odporcu v tom, že navrhovateľ má chodiť na brigády, a najmä že má pracovať. V tejto súvislosti si treba uvedomiť, že navrhovateľ je študentom jednej z najnáročnejších vysokých škôl, štúdiom ktorej si vyžaduje vysoké tempo, nasadenie a plné sústredenie. Brigádnickú činnosť môže realizovať poťažne cez prázdniny, avšak príjem z nej s určitou istotou nemôže suplovať vyživovaciu povinnosť otca. Ako už bolo vyššie uvedené, matka navrhovateľa podporuje nielen finančne, hradí v podstate všetky jeho potrebné výdavky. Poskytuje mu aj bývanie, čo tiež tvorí súčasť plnenia vyživovacej povinnosti. Podľa názoru súdu odporca si mal byť vedomý skutočnosti, že má syna, je reálne že bude chcieť študovať na vysokej škole a že bude naďalej odkázaný na jeho finančnú podporu a že bude povinný výživu syna naďalej zabezpečovať a adekvátne k tomu si počínať. Odporca sa okrem platenia výživného v sume 150 eur mesačne sa na potrebách navrhovateľa nepodieľa ničím, žiadnou inou sumou, ani príležitostnými výletmi, darčekom, prispievaním nad rámec výživného, platením sporenia, poistenia a pod. S navrhovateľom nie je v žiadnom kontakte. Podľa názoru súdu, odporca je pred všetkými ďalšími osobami (bývalou manželkou, s ktorou údajne žije) povinný zabezpečovať potreby predovšetkým svojho dieťaťa, pokiaľ nie je schopné samé sa živiť. Keď už inak nie, aspoň plnením si vyživovacej povinnosti adekvátnej potrebám dieťaťa a možnostiam a schopnostiam rodiča. Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Vychádza sa z individuálnych schopností, možností a majetkových pomerov každého z nich. Suma 150 eur, ktorou odporca prispieva na výživu navrhovateľa je sumou nízkou. S poukazom na vyššie uvedené, zo skutkových zistení, súd hodnotiac reálne možnosti a schopnosti rodičov a s prihliadnutím na odôvodnené potreby navrhovateľa dospel k záveru, že primeraným výživným je suma 230 eur mesačne. Je aj spoločensky a ľudsky žiadúce, aby obidvaja rodičia zabezpečovali výživu svojho syna tak, aby si mohol finančne pokryť svoje nevyhnutné výdavky, a aby sa v pokoji mohol sústrediť na prípravu náročného a zodpovedného povolania lekára.

37. Nedoplatok na výživnom po zohľadnení odporcom plateného výživného v sume 150 eur mesačne, za obdobie od 18.12.2018 do 30.10.2020 predstavuje sumu 1809 eur, tj. za december 2018 vznikol odporcovi nedoplatok v sume 49 eur, za január až december 2019 je to nedoplatok v sume 960 eur (12x80 eur), za január až október 2020 v sume 800 eur. Spolu nedoplatok na výživnom za uvedené

obdobie predstavuje sumu 1809 eur (49 eur+960 eur+800 eur). Dlžné výživné súd uložil odporcovi zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

38. Týmto sa mení Rozsudok Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 27.04.2015, č.k. 25P/72/2014-203 výrok I. v časti určenia výživného na výživu navrhovateľa.

39. O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. (Mimosporový poriadok), ďalej len „C.m.p.“, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Bratislave, prostredníctvom podpísaného súdu, písomne, trojmo.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Ak odporca dobrovoľne nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, je možné podať návrh na jeho výkon podľa osobitných